

Andrzej Kaleta

Życie i działalność naukowo-dydaktyczna Księdza Profesora Józefa Kudasiewicza

Kieleckie Studia Teologiczne 1/1, 15-23

2002

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Ks. Andrzej Kaleta – Kielce

ŻYCIE I DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-DYDAKTYCZNA KSIĘDZA PROFESORA JÓZEFA KUDASIEWICZA

Ksiądz Józef Kudasiewicz urodził się dnia 23 sierpnia 1926 roku w Kijach – woj. kieleckie (obecnie woj. świętokrzyskie). Tutaj w latach 1933–1940 uczęszczał do szkoły powszechnej. W latach 1942–1944 był uczniem tajnych kompletów na poziomie szkoły średniej, które podlegały Tajnemu Gimnazjum i Liceum im. H. Kołłątaja w Pińczowie. W czasie okupacji ukończył pierwszą i drugą klasę gimnazjum. W latach 1943–1944 pracował przymusowo w tzw. wówczas Liegeschafcie, który był pod zarządem niemieckim, dzięki czemu uniknął wywiezienia do pracy w Niemczech. Po wojnie w 1945 roku rozpoczął naukę w Państwowym Gimnazjum i Liceum typu humanistycznego im. H. Kołłątaja w Pińczowie; od stycznia 1945 roku do wakacji ukończył trzecią klasę gimnazjum. W roku szkolnym 1945/46 na kursie przyspieszonym ukończył czwartą klasę gimnazjum i pierwszą liceum. W roku szkolnym 1946/47 ukończył drugą klasę licealną i uzyskał świadectwo dojrzałości.

W 1947 roku wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Kielcach. Po piątym roku studiów, jeszcze jako diakon, decyzją ówczesnego biskupa Franciszka Sonika został wysłany na dalsze studia na Katolicki Uniwersytet Lubelski na specjalizację biblijną. Stopień magistra i licencjata teologii uzyskał w 1954 roku; stopień doktora teologii natomiast (po rocznej pracy duszpasterskiej w katedrze kieleckiej w 1956 roku) w zakresie bibliistyki w grudniu 1957 roku na podstawie rozprawy pt. *Geneza symboliki małżeństwa w eklezjologii św. Pawła*. Promotorem rozprawy był, jedyny w tym czasie w Polsce, doktor nauk biblijnych ks. prof. E. Dąbrowski.

W lutym 1958 roku Ks. Kudasiewicz wyjechał na dalsze studia specjalistyczne w Papieskim Instytucie Biblijnym (Biblicum). W roku 1959 otrzymał tytuł licencjata nauk biblijnych, czego wymagały wtedy od wykładowców Pisma Świętego w seminariach przepisy kościelne. W rok później uzyskał stopień tzw. „candidatus ad doctoratum”, dający możliwość doktoryzowania się na tej uczelni. Uzupełnieniem studiów rzymskich był wakacyjny pobyt w Szkole Biblijnej Franciszkańskiej w Jerozolimie z grupą włoskich profesorów Pisma Świętego. Odbływały się tam interesujące wykłady, głównie z archeologii i topografii Palestyny, a po południu zwiedzanie miejsc świętych i stanowisk archeologicznych. Było to – jak mówiono – studium piątej Ewangelii.

Po powrocie do kraju, w lutym 1961 roku, Ks. Doktor J. Kudasiewicz został od razu zaangażowany do pracy dydaktycznej w Wyższym Seminarium Duchownym w Kielcach, zaś od października tegoż roku na KUL-u, gdzie prowadził wykłady z języków biblijnych. W roku 1965 został adiunktem Katedry Egzegezy Nowego Testamentu. Habilitował się w 1971 roku na podstawie rozprawy pt. *Jeruzalem w życiu i działalności zbawczej Jezusa. Studium z teologii św. Łukasza* (1971). Poszczególne rozdziały tej rozprawy były drukowane w RTK. W 1972 roku objął stanowisko docenta. Tegoż roku został mianowany kierownikiem Katedry Teologii Biblijnej Nowego Testamentu w Instytucie Nauk Biblijnych KUL, którą kierował aż do przejścia na emeryturę w 1997 roku. W roku 1979 decyzją Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego uzyskał nominację na profesora nadzwyczajnego, a w roku 1989 na profesora zwyczajnego. Współpracował również z Instytutem Pastoralnym KUL, gdzie prowadził zajęcia z biblistyki stosowanej: Biblia w duszpasterstwie, katechezie, przepowiadaniu. Przez kilka lat był kuratorem katedry homiletyki (1972–1982).

Pod kierunkiem Ks. J. Kudasiewicza powstało 240 prac magisterskich, 27 licencjackich oraz 14 rozpraw doktorskich. Był on recenzentem w licznych przewodach doktorskich, habilitacyjnych i profesorskich. W latach 1991–1993 był członkiem Centralnej Komisji ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych.

Jest członkiem zwyczajnym Towarzystwa Naukowego KUL oraz członkiem zwyczajnym Polskiego Towarzystwa Mariologicznego. Już drugą kadencję pełni funkcję konsultora Komisji Nauki Wiary Episkopatu Polski – Sekcja Biblijna (Warszawa). Od roku 1982 jest członkiem Rady Naukowej Instytutu Jana Pawła II (KUL). Należy do redakcji naukowej powstałego w 2001 roku nowego czasopisma biblijnego „*Verbum Vitae*” (Kielce). Od 1983 roku jest członkiem redakcji „*Współczesnej Ambony*”, gdzie publikuje artykuły z teologii biblijnej i homilie.

Ma znaczny dorobek naukowy. Opublikował ponad 350 pozycji, z czego książek własnych 12, z których 3 zostały przetłumaczone na języki obce. Był redaktorem 3 książek, a współredaktorem 9. Opublikował 19 artykułów w *Księgach Pamiątkowych* i *Festschriftach*.

Obszar zainteresowań naukowych Ks. J. Kudasiewicza obejmuje Ewangelie synoptyczne w aspekcie historycznym, literackim i teologicznym, mariologię biblijną oraz tzw. biblistykę stosowaną.

1. Ksiądz Kudasiewicz ma znaczne i liczące się osiągnięcia w badaniach nad Ewangeliami synoptycznymi. „Jego twórczość odznacza się metodologiczną precyzją, szeroką znajomością tematu i godną podziwu wnikliwością” (H. Ordon). Jako pierwszy w Polsce opracował wstęp do Ewangelii synoptycznych z krytycznym zastosowaniem *Form- i Redaktionsgeschichte*, wykorzystując równocześnie dokument Komisji Biblijnej o historycznej prawdzie Ewangelii (1964) i konstytucję *Dei Verbum*. Wydanie pierwsze ukazało się w 1969 roku, drugie uwspółcześnione w 1996 roku. W roku 1986 ukazało się nowe, skróco-

ne wydanie przeznaczone dla szerszych kręgów czytelniczych: *Ewangelie synoptyczne dzisiaj*. Wydanie to zostało przetłumaczone na język angielski i wydane w 1996 roku w Nowym Jorku przez Paulistów. Książka spotkała się z dobrym przyjęciem krytyki zachodniej. Dużo miejsca poświęcił krytyce skrajnych ujęć *Formgeschichte* i uzasadnianiu możliwości dojścia do słów i czynów Jezusa. Zajmował się wszystkimi ważniejszymi momentami życia i działalności Jezusa. H. Ordon proponuje zebranie i wydanie tych studiów. Szerokim echem odbiły się w Polsce polemiki Profesora z *Opowieściami biblijnymi* Z. Kosidowskiego. Owocem tych polemik były dwa wydania w „Znaku” książki pt. *Biblia – historia – nauka*. Pierwsze wydanie książki *Matka Odkupiciela* zaszokowało niektórych czytelników. „Takie książki – pisał A. Boniecki – zjawiają się u nas rzadko i nic dziwnego, że ta zbulwersowała wiele osób”. Drugie wydanie (1996) zostało przyjęte już spokojnie i doczekało się pięknego przekładu na język rosyjski (Moskwa 2000). Książka Roku Jubileuszowego: *Poznanie Boga Ojca. Szkice z teologii biblijnej* (Kielce 2000) otrzymała drugą nagrodę Wystawców Książki Katolickiej (Warszawa 2001) oraz nagrodę rektorską drugiego stopnia (KUL 2001).

Książd Kudasiewicz ma duży dorobek leksykograficzny: od roku 1983 do 1997 był redaktorem działu „Teologii Biblijnej NT” w EK, opublikował tam 38 haseł; był również w redakcji *Słownika teologicznego*, w którym zamieścił 43 hasła (wyd. II, 1998). Redaktorem naczelnym był ks. A. Zuberbier. W *Leksykonie Teologii Fundamentalnej* (Lublin – Kraków 2002) był konsultantem naukowym i opublikował 5 haseł (współautor: J. Mastej). Dużo miejsca w badaniach poświęcił recepcji Soboru Watykańskiego II w Polsce. Zajmował się szczególnie badaniami aspektów biblijnych KO i KK.

2. Książka *Matka Odkupiciela* była owocem wieloletnich badań naukowych tekstów maryjnych Nowego Testamentu. W badaniach Ks. Kudasiewicz nawiązywał do Ojców Kościoła, Soboru Watykańskiego II i dokumentów Magisterium Kościoła. Interesował się w szczególności następującymi problemami: biblijne podstawy eklezjotypicznej mariologii, kult Ojca w Duchu i prawdzie a szczególnie cześć Maryi. Wyniki tych badań publikował w naukowej serii *Theotokos* (t. 4) wydawanej przez Księży Marianów. Natomiast studia na temat pobożności i duchowości maryjnej umieszczał w czasopiśmie formacyjnym „Pastores” (2000–2002). Ostatnio nakładem Wydawnictwa „Jedność” ukazała się książka-wywiad pt. *Biblijna droga pobożności maryjnej*. Rozmowę z Ks. Profesorem przeprowadziła dr Danuta Mastalska – zastępca redaktora naczelnego „Salvatoris Mater”.

3. Bibliistyka stosowana jest pasją Ks. Kudasiewicza. Interesuje się w sposób szczególny metodologią wykorzystania Biblii w przepowiadaniu, katechezie, modlitwie. Jest redaktorem i współredaktorem obszernego dzieła pt. *Biblia w nauczaniu chrześcijańskim* (Lublin 1991). Współautorami są w większości uczniowie Profesora. Przedmowę napisał bp A. Nossol; według

niego książka ta może się przyczynić do realizacji Vaticanum II w Polsce. Jest redaktorem i współautorem wielkiego dzieła pt. *Sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego* (ATK 1981, s. 686). Był inicjatorem i współautorem, wraz z ks. S. Czerwikiem i H. Witczykiem, pionierskiej publikacji pt. *Święte Triduum Paschalne*. Bogactwem teologii biblijnej dzieli się obficie z czytelnikami przy pomocy ulubionej przez niego formy, jaką jest homilia. Książka *Biblia na co dzień*, której jest współautorem, miała już dotąd pięć wydań. Od pierwszej niedzieli Adwentu (2001) na stronie internetowej Kurii Kieleckiej publikuje homilie na temat: *Poznawać – kochać – naśladować Jezusa*. W związku pielgrzymką miłosierdzia Jana Pawła II opublikował dwie książki: z ks. H. Witczykiem: *Kontemplacja Chrystusa – Ikony miłosiernego Ojca* („Jedność” 2002), z ks. T. Rusieckim i J. Jagiełką: *Jana Pawła II pielgrzymka miłosierdzia do Ojczyzny* („Jedność” 2002).

Za osiągnięcia naukowe był nagradzany, m.in.: nagrodą im. ks. I. Radziszewskiego za całokształt dorobku naukowego w duchu humanizmu chrześcijańskiego – Towarzystwo Naukowe KUL (1997). Dnia 12 października otrzymał nominację do nagrody „Totus” Fundacji „Dzieło Trzeciego Tysiąclecia” za upowszechnianie nauczania Jana Pawła II.

Jest Protonotariuszem Apostolskim (1999), kapelanem Jego Świątobliwości i kanonikiem honorowym Kapituły Katedralnej w Kielcach.

Bibliografia publikacji

Ksiądz Profesor Józefa Kudasiewicza za lata 1997–2002

Bibliografia za lata wcześniejsze (1948–1996) zob. *W postudze Słowa Pańskiego. Księga Pamiątkowa poświęcona ks. prof. dr hab. Józefowi Kudasiewiczowi z okazji 70-lecia urodzin*, red. ks. S. Bielecki, ks. H. Ordon SDS, ks. H. Witczyk, Kielce 1997.

1997

1. *Jesus*, EK VIII, kol. 430–433.
2. *Jeremias J.*, EK VII, kol. 1176.
3. *Jerozolima. 2. W Nowym Testamencie*, EK VII, kol. 1196–1199.
4. *Jezus Chrystus. I. Historyczność: Ewang. synop.*, EK VII, kol. 1293–1294.
5. *Jezus Chrystus. I. Historyczność: Ewang. Jana*, EK VII, kol. 1291–1293.
6. *Jezus Chrystus. Zwiastowanie*, EK VII, kol. 1327–1328 [współautor: S. Szymik].

7. *Jezus Chrystus. Chrzest*, EK VII, kol. 1330–1331 [współautor: S. Szymik].
8. *Jezus Chrystus. Kuszenie*, EK VII, kol. 1331–1332 [współautor: S. Szymik].
9. *Jezus Chrystus. Przemienienie*, EK VII, kol. 1336–1337 [współautor: S. Szymik].
10. *Dom Marty i Marii małym Kościołem* (Łk 10, 38-42), „Warszawskie Studia Teologiczne”, 10, 1997, s. 169–178.
11. „*Gdy Duch Święty zstąpi na was, otrzymacie Jego moc i będziecie moimi świadkami...*” (Dz 1, 8; Łk 24, 48n). *Studium z teologii świętego Łukasza*, w: *Miłość jest z Boga. Wokół zagadnień biblijno-moralnych*, red. M. Wojciechowski, Warszawa 1997, s. 187–209.
12. *Pieśń nad pieśniami chrześcijańskiego małżeństwa* (Ef 5, 21-33), w: *U źródeł Mądrości*, red. S. Haręzga, Rzeszów 1997, s. 211–246.
13. *Teksty ustanowienia Eucharystii*, w: *Biblia o Eucharystii*, red. S. Szymik, Lublin 1997, s. 63–82.
14. *Wstęp*, w: J. Gnilka, *Jezus z Nazaretu. Orędzie i dzieje*, Kraków 1997, s. 5–10.
15. *Kaznodzieja jako prorok*, w: *Sługa słowa*, red. W. Przyczyna, Kraków 1997, s. 64–82.
16. „*Ku wolności wyswobodził nas Chrystus*” (Ga 5, 1), *Biblijna teologia i duchowość Eucharystii*, PPH, 1997, nr 1, s. 38–55.
17. *Biblijna teologia zbawienia, Konferencje*, WA 25, 1997, nr 1, s. 165–173, nr 2, s. 177–186.
18. *Znaczenie kultu Najświętszego Serca Jezusowego, Pomoce do kazań*, WA 25, 1997, nr 3, s. 128–133.

1998

19. *Duch Święty w życiu chrześcijańskim. Nabożeństwo słowa Bożego na drugi rok triduum jubileuszowego*, Kielce 1998.
20. *Odkrywanie Ducha Świętego. Medytacje biblijne*, Kielce 1998.
21. *Błogosławieństwo w Nowym Testamencie*, RT, t. 45, 1998, z. 8, s. 147–165 [streszcz. w jęz. niem.].
22. *Duch Święty mocą świadectwa. Studium z pneumatologii św. Łukasza* (Łk 24, 48-49; Dz 1, 8), w: *Duch, który jednoczy. Zarys pneumatologii*, red. M. Marczewski, Lublin 1998, s. 41–58.
23. *Jezus a Prawo Starego Przymierza*, w: *Historia et ius*, red. A. Dębiński, G. Górski, Lublin 1998, s. 611–628.
24. *Jezusowe prawo miłości, „Ethos”*, 1998, nr 43, s. 50–66.
25. *Rola Ducha Bożego w Starym Testamencie, Konferencje*, WA 26, 1998, nr 1, s. 149–162.
26. *Co powinien wiedzieć kapłan o epiklezie? Konferencje*, WA 26, 1998, nr 3, s. 116–125.

1999

27. *Rok Boga Ojca*, Kielce 1999 [współautor: ks. H. Witczyk].
28. *Manifest misyjny Jezusa (Mt 28, 16-20)*, w: *Mów, Panie, bo słucha sługa Twój. Księga pamiątkowa dla Księdza Profesora Ryszarda Rubinkiewicza SDB w 60 rocznicę urodzin*, zebrał i oprac. W. Chrostowski, Warszawa 1999, s. 99–123; toż: „Ethos”, 2000, nr 49–50, s. 52–60.
29. Rec.: H. Witczyk, *Pokorny wołał i Pan go wysłuchał (Ps 34, 7n). Model komunikacji diafanicznej w psalmach*, Lublin 1997, RT, t. 46, 1999, z. 1, s. 171–173.
30. *Charyzmaty bogactwem Kościoła*, w: *W służbie wartościom. Księga pamiątkowa poświęcona Księdzu Biskupowi Profesorowi dr. hab. K. Ryczanowi z okazji 60-lecia urodzin*, red. R. Kamiński i in., Kielce 1999, s. 300–314.
31. *Cuda Jezusa na nowo odczytane*, „Znak”, 51, 1999, nr 529, s. 14–38.
32. *Biblijne podstawy sakramentalności małżeństwa (Ef 5, 21-33) w interpretacji Jana Pawła II*, w: *Diligis me? Pasce. Księga Jubileuszowa dedykowana Biskupowi Sandomierskiemu ks. W. J. Świerżawskiemu na pięćdziesięciolecie święceń kapłańskich 1949–1999*, t. 1, red. ks. S. Czerwik, ks. M. Mierzwa, Sandomierz 1999, s. 199–222.
33. *Królewska służba istotą powołania Kościoła w świecie*, w: *In vinculo communionis. Księga Jubileuszowa ku czci Biskupa Kieleckiego Kazimierza Ryczana*, Kielce 1999, s. 23–40.
34. *Rok łaski Pana. Aspekty jubileuszowe Łk 4, 16-30*, PPH, 1999, nr 3, s. 19–37.
35. *Bóg a ludzie starzy w dziejach zbawienia*. Konferencje, WA 27, 1999, nr 3, s. 99–112.
36. *Biblia księgą Kościoła. Natchnienie i prawda Pisma Świętego*, w: *Wyznawać wiarę dzisiaj. Katecheza dorosłych na podstawie Katechizmu Kościoła Katolickiego*, red. ks. S. Łabendowicz, Sandomierz 1999, s. 66–74.
37. *Kanon Pisma Świętego (KKK 120–141)*, w: *Wyznawać wiarę dzisiaj. Katecheza dorosłych na podstawie Katechizmu Kościoła Katolickiego*, red. ks. S. Łabendowicz, Sandomierz 1999, s. 75–82 [współautor: ks. Z. Niemirski].
38. *Rok Boga Ojca w Polsce i po polsku* [z ks. J. Kudasiwiczem rozmawia Olga Błaszczak], „Trzecie Tysiąclecie”, 3, 1999, nr 2, s. 101–120.

2000

39. „*Mąż Jej Józef, który był człowiekiem sprawiedliwym i nie chciał narazić Jej na zniesławienie*” (Mt 1, 19), w: *Wszystko czynię dla Ewan-*

- geli. *Księga pamiątkowa ku czci O. Prof. Hugona Langkammera OFM*, red. G. Witaszek, A. Paciorek, A. Kiejza, Lublin 2000, s. 221–228.
40. *Matier Iskupitiela. Biblijskije rozmyszenija*, Moskwa 2000.
41. *Kochać miłosierdzie*, w: *Powołanie i służba. Księga jubileuszowa ku czci Biskupa Mieczysława Jaworskiego w 70. rocznicę urodzin*, red. ks. K. Gurda, ks. T. Gacia, Kielce 2000, s. 81–113.
42. *Procesja różańcowa: Nabożeństwa*, WA 28, 2000, nr 4, s. 185–199.
43. Rec.: Twardy J., ks., *Głoszenie cudów Jezusa – dzisiaj*, Kielce 2000, WA 28, 2000, nr s. 188–189.
44. *Manifest misyjny Jezusa (Mt 28, 16-20)*, „Ethos”, 2000, nr 1–2, s. 52–60.
45. *Mesjańska działalność Jezusa Jubileuszowym rokiem łaski (Łk 4, 16-30)*, w: *Słowo Twoje jest prawdą. Księga Pamiątkowa dla Księdza Profesora Stanisława Mędali CM w 65 rocznicę urodzin*, zebrał i oprac. ks. W. Chrostowski, Warszawa 2000, s. 212–224.
46. *„I od tej godziny uczeń wziął ją do siebie” (J 19, 27b)*, w: *Pan moim światłem. Księga Pamiątkowa dla Księdza Profesora Jerzego Chmiela w 65. rocznicę urodzin*, zebrał i oprac. ks. W. Chrostowski, Warszawa 2000, s. 205–213.
47. *Jezus wzorem i nauczycielem przebaczenia*, „Pastores”, 7, 2000, nr 2, s. 16–26.
48. *Dziewica słuchająca i rozważająca*, „Pastores”, 8, 2000, nr 3, s. 111–119.
49. *Dziewica modląca się*, „Pastores”, 9, 2000, nr 4, s. 109–116.
50. *Dziewica prosząca*, „Pastores”, 10, 2001, nr 1, s. 108–120.
51. Rec.: H. Langkammer, *Pneumatologia biblijna (ruach-pneuma)*, Opole 1998, RT, 2000, t. 47, z. 1, s. 185–187.
52. *Postowie*, w: A. Świderkówna, *Rozmowy o Biblii. Nowy Testament*, Warszawa 2000, s. 299–308.
53. Rec.: *Polski klucz do Biblii: A. Świderkówna, Rozmowy o Biblii...*, dz. cyt., „Więź”, 2000, nr 3, s. 191–196.
54. *Biskup i Profesor. Laudacja z okazji wręczenia Księgi Jubileuszowej*, KPD 76, 2000, nr 3, s. 276–283.
55. *Biskup Mieczysław nie żyje*, KPD 77, 2001, nr 5, s. 395–401.

2001

56. *Poznanie Boga Ojca. Szkice z teologii biblijnej*, t. 1. Kielce 2001.
57. *Etos zbawionych*, w: *Codziennie pytania Antyfony. Księga Pamiątkowa ku czci Księdza Profesora T. Stycznia*, red. A. Szostek, A. M. Wierzbicki, Lublin 2001, s. 437–463.
58. *Królestwo Boże w teologii ewangelistów*, w: *Duch i Oblubienica mówią: Przyjdź! Księga Pamiątkowa dla Ojca Profesora Augustyna Jan-kowskiego*, red. W. Chrostowski, Warszawa 2001, s. 213–225.

59. *Teologia i duchowość dziewictwa Maryi w świetle Pisma Świętego*, w: *In Christo Redemptore. Księga Pamiątkowa ku czci Księdza Profesora Jerzego Misiurka*, red. J. M. Popławski, Lublin 2001, s. 151–162.
60. *Święte Triduum Paschalne. Komentarze biblino-liturgiczne, medytacje*, Kielce 2001 [współautorzy: ks. S. Czerwik i ks. H. Witczyk].
61. *Dziewica trwająca na modlitwie*, „Pastores”, 13, 2001, nr 4, s. 116–126.
62. *Biblijna droga pobożności maryjnej* [wywiad], „Salvatoris Mater”, 3, 2001, nr 2, s. 239–280.
63. *Chrystus zbawia w sakramentach. Misje Jubileuszowe* [współautor: H. Witczyk], Kielce 2001.
64. *Akademia małej ojczyzny. Homilia na 450-lecie Gimnazjum Humanistycznego w Pińczowie (1551–2001)*, Kielce 2001.
65. *Jasnogórskie Śluby Narodu dziś*, „Gość Niedzielny”, 2001, nr 17, s. 11.
66. *Pascha na cześć Pana* [wywiad], „Niedziela”, 2001, nr 16, s. 6.
67. *Spotkanie z Prymasem* [wywiad], „Gość Niedzielny”, 2001, nr 38, s. 15 (Lublin). *Teologia i pareneza chrzcielna*, WA 39, 2001, nr 2, s. 167–173.
68. *Ojciec o matczynym sercu – Bóg w Księgach Prorockich*, w: *Żywe jest słowo Boże i skuteczne. Księga pamiątkowa dla Ks. Prof. Bernarda Wodeckiego SVD*, Warszawa 2001.

2002

69. *Kontemplacja Chrystusa – Ikony miłosiernego Ojca. Medytacje biblijno-kerygmaticzne*, Kielce 2002 [współautor: ks. H. Witczyk].
70. *Jana Pawła II pielgrzymka miłosierdzia do Ojczyzny. Pomoce duszpasterskie*, Kielce 2002 [współautorzy: ks. T. Rusiecki i ks. J. Jagiełka].
71. *Przez Jezusa do Maryi w Biblii. Materiały z sympozjum mariologicznego zorganizowanego przez Polskie Towarzystwo Mariologiczne*, Licheń, 26–27 października 2001, red. S. C. Napiórkowski OFM Conv i K. Pek MIC, Częstochowa-Licheń 2002, s. 31–52.
72. *Dziewica rodząca*, „Pastores”, 14, 2002, nr 1, s. 117–126.
73. *Dziewica ofiarująca*, „Pastores”, 15, 2002, nr 2, s. 110–119.
74. *Biblijna droga pobożności maryjnej. Z Księdzem Profesorem Józefem Kudasiewiczem rozmawia Danuta Mastalska*, Kielce 2002.
75. *Tajemnica zbawienia w nauczaniu Jana Pawła II*, „Verbum Vitae”, 1, 2002, s. 271–286.
76. Rec.: Benita Skrzyp SCPN, *Misja Ducha Świętego w Królestwie Bożym Nowego Testamentu*, Wyd. Naukowe PAT, tamże 2 (2002), s. 313–318.
77. *Homilia na trzechsetlecie bitwy pod Kliszowem*, w: *W trzechsetną rocznicę bitwy pod Kliszowem*, red. K. Słonina, W. Fatyga, Pińczów 2002, s. 5–10.
78. *Rady dla znudzonego celebransa*, „Pastores”, 17, 2002, nr 4, s. 54–64.

79. *Amen, Leksykon Teologii Fundamentalnej*, s. 50n.
80. *Historyczno-religijna szkoła*, tamże, s. 496–499 [współautor: J. Mastej].
81. *Ipsissima verba et facta Jesu*, tamże, s. 543–546 [współautor: J. Mastej].
82. *Jezus historii – Chrystus wiary*, tamże, s. 567–572 [współautor: J. Mastej].
83. *Oblicze miłosiernego Chrystusa w Ewangeliach*, „Biuletyn Apostolstwa Miłosierdzia Bożego”, 37, 2002, s. 9–24.
84. *Droga Jezusa do Jeruzalem na mękę, śmierć i zmartwychwstanie (Łk 9, 51 – 19, 27)*, w: *Droga jako przestrzeń ludzka*, red. A. Drożdż, G. Witaszek, Lublin 2002, s. 27–48.
85. *Nowe tajemnice różańca świętego. Teologia – kontemplacja – życie*, Warszawa 2002.
86. *Obraz Boga w Pieśni nad pieśniami*, w: *Obraz i kult*, red. M. U. Mazurczak, J. Patyra, Lublin 2002, s. 23–37.
87. *Królestwo Boże. B. W Nowym Testamencie*, w: *Encyklopedia katolicka*, t. 9, kol. 1339–1344.
88. *Spuścizna biblijna błogosławionego ks. Józefa Pawłowskiego*, w: *Kultura teologiczna Seminarium Duchownego w Kielcach w latach 1927–2002*, red. D. Olszewski, R. Kuligowski, K. Gurda, Księga jubileuszowa, Kielce 2002, s. 259–274.
89. Rozmowa z księdzem profesorem Józefem Kudasiewiczem. *Stan postęgi słowa Bożego w Kościele polskim*. Rozmawiał ks. Stanisław Dyk, „Przegląd Homiletyczny”, 5–6, 2001–2002, s. 95–104.
90. „*O Panie, to Ty na mnie spojrzales*”, Kielce 2002.